

STADSVERKENNINGEN TILBURG met foto's.

Verslag ronde 45, Oloflaan, Cornelstraat, Prof. Gimbrèrelaan, Plataanstraat, Olijfstraat, Ringbaan West, Cederstraat, Cobbenhagenlaan, Waringastraat, Mangrovestraat, Limbastraat, Mahoniestraat, Rijtse Akkers en Pallissanderstraat, 16 januari 2026.

Voordat we het verhaal van deze stadsverkenning beginnen een korte algemene inleidende uitleg.

De wandelingen worden steeds gelopen door Ton Goossens, Ad van Eijck en George Bedaux. Ad maakt foto's van de panden, George beschrijft de wandelingen en Ton schuift de foto's in de tekst van George.

We hebben het over **HIP**panden; HIP staat voor Heemkunde Inventarisatie Project. Wij geven een pand een HIPstatus als het geen gemeentelijk- of rijksmonument is maar wij (Ton, Ad, en George) het wel monumentwaardig vinden.

We hebben het regelmatig over het Bouwarchief. Vanaf 1906 is de gemeente Tilburg begonnen met het registreren van alle te bouwen en te verbouwen werken. In het bouwarchief zijn alle bouwvergunningen met bijbehorende tekeningen van nieuwbouw en verbouwingen bewaard. Rond 2000 is dit papieren archief ook digitaal in te zien. Van panden die voor 1906 gebouwd zijn staat in het bouwarchief dus geen informatie over de bouw zelf ter beschikking, wel informatie over verbouwingen van die panden die na 1906 hebben plaatsgevonden.

Wij hebben het over **verbeterpunten**: dat zijn plekken die wij van een niet aanvaardbare kwaliteit vinden.

We citeren met regelmaat uit:

'Het Tilburg e.o. van Architect Jos. Donders geschreven door Donders' kleinzoon Wout van Bommel.

De BONAS publicatie 'Jos. Bedaux architect (1910- 1989)', geschreven door Christel Leenen.

De serie 'moNumenten'in Tilburg, deel 1, (nr 1 tm 100), 2 (101 tm 200), 3 (201 tm 300), 4 (301 tm 400).5 (401 tm 500) en 6 (501 tm 600) van de Heemkundekring Tilborch.

'Tilburg in 94 stadsverkenningen' behandelt alle huizen en gebouwen van Tilburg. De nieuwe wijken De Blaak, Tilburg Noord en De Reeshof zijn in deze publicatie niet meegenomen evenals de voormalige gemeentes Berkel Enschot, Udenhout en Biezen Mortel

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze stadsverkenning mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, scans, opnamen of enige andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het redactieteam dat bestaat uit George Bedaux, Ad van Eijck en Ton Goossens.

Aanwezig: Ton, Ad en George.

Vandaag beginnen we in de St. Oloflaan, op nummer 2 om precies te zijn.

St Oloflaan 2

Dit huis is een ontwerp van architect A. Heerkens. Het werd ongeveer tegelijkertijd gebouwd met de 24 tweekappers die rond 1962 op het aangrenzende terrein gebouwd zijn door aannemer Heerkens van Bavel. Dit huis realiseerde Heerkens van Bavel in 1964. Netjes. De bakstenen gevels van het huis zijn onlangs wit geschilderd.

Bredaseweg 291 D

Aan de overkant zien we op nr. 1 een indrukwekkend kunstwerk waaraan wij eerder een moNument (nr. 376) aan wijdden. Ik citeer:

Het reliëf 'Apocalyps' is aangebracht op de westkant van een klooster en is een gemeentelijk monument. Het kunstwerk flankeert het trappenhuis van het Klooster van de Dochters van O.L. Vrouw van het H. Hart. Het 20 meter hoge reliëf is in opdracht van de congregatie, bij gelegenheid van de uitbreiding van het klooster in 1967, in beton uitgevoerd door priester-kunstenaar Egbert Dekkers (1908-1983). Deze studeerde monumentale kunsten aan de Rijksacademie in Amsterdam. Dekkers heeft eerst in tempex een negatieve vorm gemaakt, om deze daarna in beton te kunnen gieten. Na uitharding zijn de verschillende delen tot één geheel samengebracht. Het kunstwerk verbeeldt een passage uit het Bijbelboek Openbaring ofwel Apocalyps, dat vertelt over het einde der tijden. Dan zal de strijd tussen goed en kwaad gestreden worden en God het laatste oordeel vellen. Centraal staat het visioen van de vrouw: "En er verscheen een groot teken aan de hemel. Een vrouw bekleed met de zon, de maan onder haar voeten en op haar hoofd een kroon met twaalf sterren". De vrouw overwint het kwaad, zoals Maria ook Jezus de Messias heeft gebaard tot verlossing van de wereld. Met de vrouw van de Apocalyps heeft Dekkers op adequate wijze de patrones van de congregatie geëerd.

St Oloflaan 7

Op nr. 7 zien we een in 1978 gebouwd huis onder architectuur van Buro voor architectuur Pieter Ghering. De verspringende daken maken op ons een onrustige indruk. In 2001 is door architect Bart Kerkhofs de garagedeur vervangen door een erker.

St Oloflaan 9

Nr. 9 is een woonhuis gebouwd in 1978. H. Leferink uit Goirle was de architect. Er is onlangs wat aan verbouwd en geschilderd. We zeggen er niet veel van.

St Oloflaan 8-26

Nr. 4 tm 50 zijn de 24 tweekappers waar we het net over hadden, van de Heerkensen. Nr. 38 en 40 zien er iets anders uit. Hier zien we op de zijgevels de schoorstenen door de dakoverstekken schieten. Ook een andere kleur steen. Deze twee zijn pas in 1966 gebouwd, terwijl de andere huizen van 1962 dateren. Mooie rustige huizen met overal nog de oorspronkelijk raamverdeling. Het uitgebouwde woonkamerraam trekt de aandacht. We gaan aan de overkant de Cornelstraat in.

Cornelstr 2-10

Rechts een rijtje van zes woningen van Bedaux Architecten, ontwerp Peer Bedaux, gebouwd in 1995, de nummers 10 tm 2, en rechts om de hoek Prof. Gimbrèrelaan 12. Mooie rustige woningen, geschakeld door een garage en de entree. Een lessenaarsdak met daaronder een over de hele gevel door lopende strook glas. Op de begane grond een raam van plafond tot vloer.

Cornelstr 3-61 B

Links twee woongebouwen waarvan we aanvankelijk dachten dat ze van de jaren dertig dateerden en dat ze onlangs nieuwe 'verkeerde' ramen hadden gekregen. Maar deze woningen zijn in 1994 gebouwd door TIWOS en Pierre van der Geld is de architect die ons op het verkeerde been heeft gezet. Torentjes die op een of andere manier ouderwets, in de goede zin van het woord, overkomen. We zien een wand die niet helemaal haaks staat en denken aan antroposofische architectuur.

Cornelstr 1 B

En dan een stukje verder op nr. 1 is het niet meer 'denken aan', nee, dit gebouw draait er niet om heen, het is gebouwd in de antroposofische stijl en Pierre van der Geld laat zien dat hij dat kan. TIWOS is ook hier de opdrachtgever, een praktijkgebouw voor De antroposofische Gezondheidszorg Tilburg, gebouwd in 1996. Ondertussen is er een huisarts in het pand gevestigd. Toch veel onrust in de gevels.

Prof Gimbrèrelaan 12

We gaan de Prof. Gimbrèrelaan in, rechts op nr. 12, een van de zes Bedauxwoningen.

Prof Gimbrèrelaan 10a-10

Op nr. 10 stond onlangs nog een huisje dat in 1962 gebouwd was als tuinderswoning met bedrijfsruimte, een ontwerp van Eduard van der Valk. Het pand heeft sinds vorig jaar plaats moeten maken voor een twee-onder een kapwoning, een ontwerp van Aerde Borgert Architecten.

Prof Gimbrèrelaan 8

Op. nr. 8 een in 1961 gebouwde traforuimte van het Gemeentelijk Energiebedrijf. Publieke Werken mocht ook deze keer voor het ontwerp zorgdragen.

Prof Gimbrèrelaan 25-11

We kijken naar de overkant en zien daar weer een rijtje van acht Groosmanwoningen. Dit type zagen we ook op onze vorige wandeling. De woningen met de verticale schrootjes. Ook hier heeft nog maar een enkele woning zijn originele aanzicht behouden. Sommige hebben zelfs hun luifel boven de voordeur moeten inleveren. Nr. 25 tm 11, gebouwd in 1961 door de NV Maatschappij voor Stadsontwikkeling te 's-Gravenhage. Deze woningen zijn een onderdeel van een bouwplan voor in totaal 130 woningen. We gaan er vandaag veel van zien.

Prof Gimbrèrelaan 9

Nr. 9 is een ROC-schoolgebouw dat in 1999 gebouwd is. Architectenbureau Dré Storimans heeft het ontworpen op de herkenbare manier. Een rustig gebouw. Ad weet ons te vertellen dat het ROC voortaan Yonder heet.

Prof Gimbrèrelaan 7-3

Nr. 7, 5 en 3 zijn drie woningen in 1964 gebouwd in opdracht van de Gemeente Tilburg. Architectenburo Mijland verzorgde hier de architectuur. De verticale strepen van grijs sierbeton links van de voordeur lijken overbodige accenten.

Prof Gimbrèrelaan 1a-1

Nr. 1 a en 1 beëindigen hier de straat. Ze zijn in 1971 gebouwd en ze zijn getekend door een zekere M. Mulders uit Baarle Nassau. De erker van nr. 1 is er in 2004 voorgezet, nr. 1 a heeft later dit voorbeeld gevolgd. In 2016 heeft nr. 1a zijn royale dakkapel gekregen.

Plataanstr 7-1

We gaan links af de Plataanstraat in. Aan de linkerkant zien we op 1 tm 9 zes woningen die hier in 1949 gebouwd zijn door Publieke Werken. Het ontwerp is van architect N.H. Pontzen. In 1982 zijn de woningen 'verbeterd', Dat wil zeggen dat van alle woningen de raamindeling sterk vereenvoudigd is. De ramen op de begane grond hadden 9 ruiten en boven 4 ruiten per raam.

Palmenstr 16-12

We gaan even linksaf de Palmenstraat in zien daar aan de linkerkant de nrs. 12, 14 en 16. Het zijn in 1964 gebouwde woningen. De opdrachtgever was de NV Gereedschapsmakerij B en S en Architectenburo J.H.W. Mijland zorgde voor het ontwerp. De dakkapel van nr. 14 dateert van 2011.

Palmenstr 7 B

We gaan terug via de overkant. Nr. 7 is in 1994 gebouwd. Een tandartsenpraktijk, een ontwerp van Van der Veen bureau voor architectuur Delft. Noem je dit postmodern?

Palmenstr 6-2

Palmenstr 6 B

En dan weer aan de andere kant Palmenstraat nr. 6, 4 en 2, nog drie vooroorlogse woningen. Ze zijn in 1938 gebouwd door Sprangers Bouw- en Betonbedrijf uit Breda. Met mooie getoogde garagedeuren. Die van 6 lijkt nog origineel.

Plataanstr 6-16

We gaan terug naar de Plataanstraat waar we links nog de even nummers te doen hebben, nr. 2 tm 28. Ze zijn ook van Sprangers uit Breda, dezelfde woningen als we net zagen, ook van 1938. Hier hebben ze erkers en geen garages.

We steken de Gimbrèrelaan over. Het hoekhuis links heeft zijn adres nog aan de Gimbrèrelaan, nr. 2, de volgende liggen alle aan de Plataanstraat.

Plataanstr 32-42

Nr. 32 tm 48, twee blokken van vijf woningen, die gebouwd zijn in 1938 door NV Astarte. Het Bouwbureau van Astarte ontwierp deze woningen. We kwamen Astarte al eerder tegen. De erkers geven de woningen karakter. Ook de halfronde voordeur draagt daaraan bij. Alle woningen in deze straat kijken uit op de prachtige tuin van het klooster Notre Dame aan de Bredaseweg.

Plataanstr 54-50

Nr. 50, 52 en 54 zijn van na de oorlog, 1957, om precies te zijn. Ze zijn ontworpen door F.P.J. Ruts. Sobere huizen.

Ook nr. 56, 58 en 60 dateren van 1957. Zijn gebouwd in opdracht van J. Oomen. Was hij aannemer? Was hij architect? De tekening geeft geen duidelijkheid. Ook sobere gevels maar wel in Vlaams verband gemetseld zoals Ton me wist te vertellen. En ook nog mooie dakkapellen en dan bedoelen we niet de vierkante dakkapel van nr. 60.

Plataanstr 62

Nr. 62 heeft een hier in de straat uit de toon vallende voorgevel gekregen. Wat is er gebeurd? In 1959 werd hier een wijkgebouw van het Groene Kruis gebouwd. De architecten G.K. Veeze en F. J. Twijnstra werden helemaal uit Lochem gehaald om dit gebouwtje te ontwerpen. Veel glas in de in drie traveeën ingedeelde gevel. Het raam in de rechter travee is in 1994 toegevoegd toen hier een orthodontisten praktijk in werd gehuisvest. Het blinkende entreegebouwtje is een toevoeging van 2003 van de architecten Van den Hout en Kolen.

Olijfstr 3 (foto 2014)

We gaan linksaf de Olijfstraat in. Links op nr. 3, het in 1957 gebouwde Protestants Militair Tehuis. Ook hier moesten de architecten van ver komen: Van Donkelaar en Bodegraven uit Woerden. Het zullen protestanten zijn geweest. En, nu je het zegt, de gevel ziet er een beetje Hollands en protestants uit. Of is dit een staaltje van hineininterpretieren?

Olijfstr 4-10

Ringbaan West 195 A

Nr. 10, 8, 6 en 4 zijn tegelijk met het grote Fortiskantoor aan de Ringbaan West op no. 195 in 1995 gebouwd. Het digitale archief geeft op deze adressen niet thuis. Maar omdat ik het sterke vermoeden heb dat in ieder geval het Fortisgebouw van Van Oers is heb ik geïnformeerd bij zoon Jacques. Hij bevestigde me dat zijn vader het bankgebouw had ontworpen maar dat de woningen een ontwerp van Jo Hurkmans zijn. Ad herinnert ons eraan dat hier ergens een wielervedstroom gestaan moet hebben. En inderdaad mijn Ai-overzicht spreekt van een Vitessebaan die ergens bij café de Korenbloem gestaan moet hebben, in 1898 gebouwd.

Ringbaan West 244

De overkant van de Ringbaan hebben we nog niet eerder gehad dus is die nu aan de beurt, te beginnen op **nr. 244**. Een woonhuis van Jan Rebel, gebouwd in 1937 voor A. Mutsaerts. Zijn beroep staat er niet bij op het bouwvergunningformulier. Is de onderkant altijd wit geschilderd geweest? Ik denk het wel. Dat deed Rebel wel meer. Aan de Eekhof aan de Tilburgseweg 197B in Goirle zien we hetzelfde gebeuren. Achter de planken van het vakwerk bleven de bakstenen ongeschilderd. Veel vakwerk in de voorgevel en rechts een mooie loggia met terras, grenzend aan de woonkamer. We plaatsen het huis op onze HIPlijst.

Ringbaan West 242

Nr. 242 is ook in 1937 gebouwd, een ontwerp van architect Frankefort. Te midden van zijn burens doet het wat zuinig aan. Het is gebouwd voor de industrieel J. Weijtens Janssen.

Ringbaan West 242-240 A

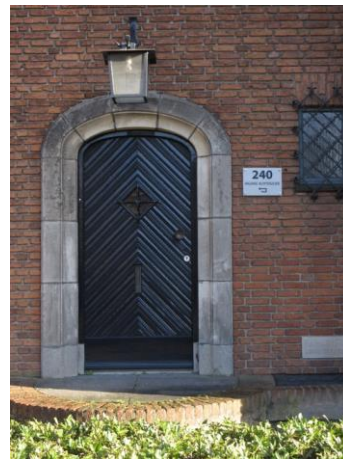

Ringbaan West 242-240 B Achterzijde

In 2010 zijn de nummers 242 en 240 door een nieuw verbindinggebouw aan elkaar gekoppeld. Ze bieden nu onderdak aan een assurantiekantoor. De architect van het tussengebouw is Willie Crox. Voor de glazen gevel zijn, ik denk bij wijze van zonwering, schanskorven gevuld met brokken donkergroen glas gezet.

Ringbaan West 240 A

Ringbaan West 240 D

Nr. 240 is een bijzonder huis. Gebouwd in 1939 voor L. Enneking.

Ringbaan West 240 Ds1

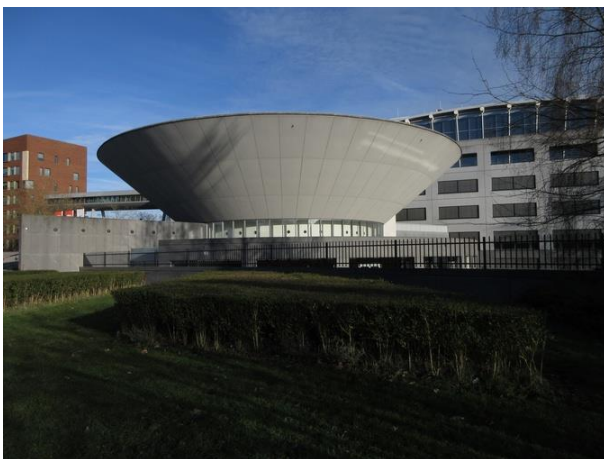
Het is een ontwerp van F.A Warners. We zeiden het al eerder: die Warners is van alle markten thuis. Een totaal ander huis dan het Frank-Lloyd-Wright-

huis dat hij in 1919 in Berkel-Enschot realiseerde. Een romantisch huis een beetje in de stijl vergelijkbaar met het huis Beijers Keunen dat Bedaux in dezelfde tijd aan de Bredase weg bouwde. Mooie gevelsteen, stalen ramen en aan de onderkant van de gevel, iets terugliggend een plintje van donkere stenen. Het huis straalt er nog steeds mooi bij met uitzondering van het dak. Hier hebben de leipannen plaats moeten maken voor goedkope asfalt-shingles niet passend bij het huis en de gebruikers. Noblesse oblige! Het huis plaatsen we wel op onze HIPlijst.

Ringbaan West 238

Nr. 238 is in 1957 gebouwd voor A. Kruyssen en zijn architect was J.A.C. Huysmans. Ja, dit huis krijgt geen eerlijke kans tussen de naastgelegen concurrentie van, aan de ene kant, de rijke villa van Warners en aan de andere kant de opdringerige rijkdom van het CZgebouw. Maar het huis is het ook allemaal 'net niet'. Kijk eens naar de serre en naar het naar voren komen van het linkerdeel van de voorgevel. Het zijn geen grote gebaren. Nr. 238 is wel het laatste huis in de rij en dat zeggen we hier met opzet.

Ringbaan West 236 D

De nieuwbouw van CZ heeft hier een forse aanslag gepleegd op deze rij en het voelt nog steeds niet goed. Ze heeft het rijtje woningen in zijn voortuin tot speelgoedhuisjes gedegradeerd. Het gebouw dateert van 1992 en de architectuur is van Inbo Eindhoven. De voorbouw doet sterk denken aan het Evluongebouw in Eindhoven.

'Centraal in de opgave staat de organisatie en de sfeer van openheid. Zorgvuldig onderzoek naar de kleur en textuur van de elementen heeft geresulteerd in een sereen beeld'

zo lezen we in de wervende gebouwbeschrijving op de website van Inbo. Het bouwarchief geeft ook hier niet thuis. Het heeft blijkbaar niets met verzekeringsgebouwen.

Ringbaan West 236 A

Het verbindinggebouw naar Abeelstraat 3 tref ik daar wel aan. Het is een ontwerp van architectenbureau van Tilburg en Partners uit Rotterdam en met dit verbindingstrugetje zijn we dan terecht gekomen in de Abeelstraat waar we op nr. 1a, 3 en 5 enkel gebouwen van Van Tilburg en Partners aantreffen.

Abeelstr 1 B

Gebouwd en ontwikkeld door Ballast Nedam in 2002. De bakstenen gevels bevallen ons. Het zijn geen rechthoekige gebouwen. Een flauwe dakhelling maken de gebouwentwerpen iets spannender. Een betonnen pergola omkadert de parkeerplaats.

Ringbaan West 232

We gaan weer terug naar de **Ringbaan West** voor nr. **232**, het in 1995 gebouwde politiebureau van architect Jan Hoogstad. We lezen er in de *Architectuurgids Tilburg 1850-2001 (CAST)* het volgende over:

Het kubusvormige kantorenblok bevat zes bouwlagen en ligt met het daarachter gelegen langwerpige voorzieningenblok op een verhoogd plateau. Onder het plateau ligt een parkeersouterrain. Een aantal verschillende kantoor-onderdelen is zichtbaar gemaakt in de gevel. Een L-vormig bouwvolume wordt door middel van een grote glazen serre verbonden met een losstaande toren. In de serre is een luchtbrug gesitueerd.

In het gebouw treffen we enkele kunstwerken van Jan Dibbets. Ad weet te vertellen dat het foto's zijn van ronde ramen die het oude politiebureau aan de Noordhoekring sierden. Een bijzonder gebouw. We zetten het op onze HIPlijst.

Westpoint A

Westpoint B

Tot slot hier aan de ringbaan Westpoint, het hoogtepunt van Tilburg. Westpoint is ook de straatnaam. Het gebouw is ontwikkeld door ABN-AMRO en Ballast Nedam en gebouwd in 2001. De toren is 139 meter hoog en heeft 47 lagen en 154 appartementen. Tegen de toren aan ligt de laagbouw-vleugel die nog altijd 12 lagen telt en nog eens 54 appartementen oplevert. Het gebouw is een ontwerp van Margriet Eugelink van Van Aken

Architectuur uit Eindhoven. Kunstenaar Herman Kuijer uit Hilvarenbeek heeft de betonelementen van het raster van de west- en oostgevel van de toren van kleur voorzien, die in de avond verlicht wordt. De andere kant van de Ringbaan is aan de beurt.

Ringbaan West 119-125

De woningen van Sprangers van 1938 worden hier vervolgd. In totaal waren het 23 huizen, dus hebben we er hier nog zes te gaan: 121 tm 129. Het eerste huis heeft helemaal geen erker gekregen. De rest wel, boven en onder. Het eerste blok heeft nog halfronde bovenlichten boven de voordeuren bij het tweede blok zijn de bovenlichten rechthoekig geworden.

Ringbaan West 131-141

Op nr. 131 begint een nieuw bouwplan. Het loopt door tot en met nr. 169. 20 woningen van Astarte, dezelfde woningen als die we net zagen in de Plataanstraat. Vier identieke rijtjes van vijf woningen gebouwd in 1937.

Ringbaan West 179-169

Nr. 171 tot en met 179 zijn vijf woningen gebouwd en ontworpen door aannemer Joh. Appels. Het rechtse huis heeft een dwarskap en de voordeur in de zijgevel. Gebouwd in 1937.

Ringbaan West 189-181

Ringbaan West 181 D

Ook het volgende rijtje van vijf, nr. 181 tm 189 is gebouwd door Joh. Appels, ook in 1937. Hier hebben de beide eindwoningen een dwarskap gekregen en toch is het geen symmetrisch rijtje geworden. De linker woning heeft niet het schuine dakje dat de erkers van de andere woningen verbindt. Dit heeft Appels hier gecompenseerd met een extra schoorsteen en een balkon op de erker. Mooie huizen.

Olijfstr 1-Ringbaan West 191

Olijfstr 1

Dan resteert hier op de Ringbaan nr. 191 en 193 en op de hoek met de ingang in de Olijfstraat, Olijfstraat nr. 1. Het digitale archief zwijgt in alle talen over deze woningen. Het enige dat we vrij krijgen is het bouwjaar: 1937. Maar het moeten als we goed kijken ook woningen zijn van Joh. Appels. We zien het aan de dwarskap, hier alleen aan de linkerkant van het blok, en aan de voordeuren met de krans van glas eromheen.

We lopen het stukje Ringbaan terug en slaan links af de Cederstraat in.

Cederstr 7-157 B

Nr. 157 e.a. is een groot flatgebouw, alhoewel groot? Na West Point is alles relatief. In dit geval is groot: 66 woningen en 10 autoboxen. Een ontwerp van E.F. Groosman, ook onderdeel uitmakend van het woningbouwplan van NV Mij. Voor Stadsontwikkeling uit 's-Gravenhage. De flat telt zeven bouwlagen en heeft van het begin af een liftvoorziening gehad. Gebouwd in 1962. Vroeger keken deze flats uit over een langgerekt gazon aan de Prof. Cobbenhagenlaan. In 1975 is de gemeente Tilburg gestopt met het maaien van het gras en is van het gazon een park gemaakt dat sinds 2000 ecopark heet.

Cederstr 2 Sporthal

We lopen langs de galerijkant van de flat langs het fietspad en zien daar aan de overkant op nr. 2 een van de in 1970 gebouwde standaard gymnastieklokalen die de gemeente zo her en der verspreid over de stad heeft laten bouwen. Het ontwerp is van de Koninklijke Heidemij.

Cederstr 4 A

Nr. 4 is de bijbehorende school. Het oorspronkelijke gebouw dateert van 1959 en is nog een ontwerp van Auke Komter die als stedenbouwkundig adviseur van de Gemeente Tilburg in de jaren vijftig het stedenbouwkundig plan van de Reit had ontworpen. Zijn opdrachtgever hier was de Vereniging tot Stichting en Instandhouding van Scholen met de Bijbel. Van het ontwerp van Komter is niets meer te herkennen. Tal van architecten hebben er in de loop der tijd aan verbouwd en uitgebreid en het is er niet mooier op geworden. We hebben het over de Prins Bernhard school, een basisschool. Prins Bernhard heeft intussen zijn naam postuum moeten inleveren voor een veel onschuldiger naam: Harten vier.

Prof Cobbenhagenlaan 8 B

We kijken nog even richting de Prof. Cobbenhagenlaan en zien daar op nr. 8 de Opstandingskerk. We schreven er een moNument over, nr. 377:

In 1965 gebouwde kerk, nu in de kleuren grijs en wit, toen in wit en een baksteenkleur. Een gemeentelijk monument, gebouwd in opdracht van de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk naar een ontwerp van de Goirlese architect L.F.M. van der Plas. Van der Plas bouwde onder meer een villa aan de Romeinenstraat 2A en 15 appartementen boven NS-Plein 38. Deze kerk ontwierp hij in een naoorlogse modernistische stijl. Het gebouw kreeg een vierkante plattegrond die bestaat uit één bouwlaag van zo'n drie meter hoogte, die ter plaatse van de echte kerkruimte groeit tot ruim zes meter. De gevels waaraan de kerkruimte ligt zijn gesloten gehouden. Die waaraan de dienstruimtes liggen zijn middels grote uniforme vierkante ramen opengewerkt. Aan de zuidzijde van het gebouw zien we een bescheiden losstaande toren, opgebouwd uit stalen staanders en liggers. Aan de noordkant is later een plastiek van Dick Fluitsma geplaatst dat een bakstenen vorm in starre en in vloeiende toestand laat zien. Bij de vorming van de Protestantse Gemeente Tilburg rond 2005 is besloten dat deze Gereformeerde Opstandingskerk de plaatselijke kerk zou gaan worden. Dit in plaats van de Nederlands Hervormde Pauluskerk aan de Heuvelstraat. De Protestantse Gemeente telt nu 1800 leden van wie er zo'n 1100 actief zijn.

Het gebouw is onlangs geheel gerenoveerd en verbouwd door de Protestantse Kerk Nederland. Mark van den Berk uit Middelbeers is de renovatiearchitect geweest. Het ziet er netjes uit alleen is er niet van de gelegenheid gebruik gemaakt om de hemelwaterafvoeren die in de loop der tijd 'opbouw' op de gevels zijn aangebracht weer hun oorspronkelijke plaats in de spouw terug te geven. Ook de luchtbehandelinginstallatie die royaal in al zijn grilligheid boven de dakopbouw uitkomt doet afbreuk aan het totaalbeeld.

Tamarindestr 2-12

We steken het fietspad over en gaan rechtsaf de Tamarindesraat in. We beginnen achteraan op nr. 12 en lopen zo terug naar nr. 2. In totaal 6 woningen die onderdeel uit maken van een bouwplan voor 130 woningen. Ook weer van de NV Mij. voor Stadsontwikkeling en architect E.F. Groosman. Gebouwd in 1961. We kwamen dit type vandaag al eerder tegen, het type van de verticale schrootjes. Nr. 2 heeft in 2003 een dakopbouw met lessenaars dak gekregen een dakvorm die afwijkt van de platte daken die heel deze wijk kenmerken. 'Moet je in zo'n strak geregisseerd bouwplan aan individuele wensen van uitbreiding tegemoet komen en, als je daar dan ja op zegt, moet het dan op deze manier, is de vraag die bij ons opkomt.

Waringinstr 13-31 (foto 2014)

We gaan rechts af de Waringinstraat in. De nummers 1 tm 11 zijn garages, nr. 15 tm 31 zijn negen woningen weer van het 130 woningen plan Groosman. Dit is het type D. Twee verticale traveeën, de ene van voornamelijk metselwerk en de ander van voornamelijk glas. Nr. 21 heeft al in 1980 een dakopbouw gekregen van het 'bungalowtentype'. C. C. van de Schoot heeft dit type ontworpen. Nr. 25 is in 2002 met een grote erker verrijkt. Ook hier rijst weer de vraag: Past dit wel in zo'n strak ontworpen plan?

Mangrovestr 1-47

Hier, aan de linkerkant, vier lagen hoog, 24 etagewoningen en 16 garageboxen, nr. 47 tm 1, een flatgebouw van de ons nu bekende

combinatie E.F. Groosman en de NV Mij. voor Stadsontwikkeling uit den Haag. Netjes.

Mangrovestr 14-28

Aan de overkant ook van dezelfde combinatie 16 eengezinswoningen van het type D, nr. 32 tm 2 onderdeel uitmakend van een plan voor totaal 130 woningen.

Ook hier zijn op sommige plaatsen de borstweringen tussen de boven- en benedenramen die oorspronkelijk in verticale latten waren uitgevoerd veranderd in baksteen. De dakopbouwen van 30 en 28 (1996) volgen de architectuur van de onderliggende gevels. Ze geven het antwoord op de vraag die we net stelden. Als dakopbouwen toegelaten worden welk type heeft dan onze voorkeur?

Prof Cobbenhagenlaan 10-204

We lopen de straat uit en zien dan links aan de Cobbenhagenlaan (nr. 30 e.a.) een langgerekt flatgebouw van in totaal negentig woningen en acht garageboxen. Gebouwd in 1961 en ook van Groosman en de Mij. voor Stadsontwikkeling. Een herhaling van de flat die we zojuist zagen in de Cederstraat, maar die was kleiner, in totaal 66 woningen.

Limbastr 19-1

We gaan linksaf de Limbastraat in. Weer de tweelaagsewoningen type D van Groosman, nr. 1 tm 19, tien woningen die ook onderdeel uitmaken van een plan van in totaal 130 woningen, gebouwd in 1961. Hier zijn de borstweringen nog van plaatmateriaal of latten. We zien geen baksteen. De dakopbouw van nr. 5 dateert van 2005. Die van 11(2006), 15 en 17 (beide 1994) volgen de architectuur van de ondergevel.

Prof Gimbrèrelaan 27-41 groen (foto 2014)

Rechtsaf, de Prof Gimbrèrelaan is weer aan de beurt, de nummers 27 tm 41, acht woningen met een ruim plantsoen voor hun deur. Het zijn weer woningen van Groosman en de Mij voor Stadsontwikkeling, onderdeel uitmakend van het 130 woningenplan, in 1961 gebouwd, nu is type C weer aan de beurt. Op 27 en 39 is in 1981 resp. 2000 een dakopbouw gekomen van het bungalowtenttype. Voor 27 leverde architect van der Schoot het ontwerp, voor 39 deed Ing. Struycken dit.

Mahoniestr 1-17

We gaan rechts af de Mahoniestraat in, eerst links nr. 17 tm 1, negen woningen van Groosman en Stadsontwikkeling, nu type D. In totaal vier dakopbouwen, nr. 17 dateert van 2004 en kent geen architect, nr. 15 en 11 dateren beide van 1981 en zijn een ontwerp van C.C. van der Schoot en nr. 1 kreeg zijn 'bekroning' al in 1979, ook van architect Van der Schoot.

Mahoniestr 2-20

Aan de overkant, veel van hetzelfde, de nummers zijn anders: 20 tm 1, in totaal tien woningen, van Groosman, ook gebouwd in 1961 en hier drie dakopbouwen: nr. 20 is van 1992 en van Van der Schoot, nr. 14 is ook van Van der Schoot maar deze is van 1993 en die van nr. 10 dateert van 2000 en is een ontwerp van Peter Antonius uit Reusel. Alle opbouwen in deze straat zijn van het 'bungalowtenttype'.

Djatistr 2-16

We gaan links af de Djatistraat in, en weer type D van Groosman en Stadsontwikkeling, gebouwd in 1961, totaal 130 woningen, hier acht stuks. Nu slechts één dakopbouw, gerealiseerd in 2006 naar een ontwerp van Peter Antonius, ook nu weer in de bungalowtentstijl.

Rijtse Akkers A

We kijken recht vooruit waar ons oog getrokken wordt door een hoop appartementen die in hun geheel een rommelige indruk maken. Hier is in 1981 een woongebouw neer gezet dat aan het strakke regime van de jaren zestig is ontsnapt. Het bouwarchief laat er niet veel over los.

Rijtse Akkers C

Ik vind een tekening die spreekt van een 'Woonheuvel'. Het gaat om 108 appartementen gebouwd in opdracht van de Stichting Verenigde Woningcorporaties. Het lijkt erop dat hier sprake is van studentenhuisvesting gezien het hoge aantal rijwielen dat voor de ingang van de flat geparkeerd staat.

Palissanderstr 2-18

We gaan links af de Palissanderstraat in. De Maatschappij voor Stadsontwikkeling gaat nog even door met zijn 130 woningen, nu hier met negen woningen van het type C, nr. 2 tm 18. Niemand heeft het hier gedurfd om het regime van Groosman te doorbreken met een dakopbouw. Ook deze straat dateert van 1961.

Prof Gimbrèrelaan 57-43

En dan zijn we weer terug op de Prof. Gimbrèrelaan waar we links nog een rijtje type C woningen hebben, nr. 57 tot en met 43, in totaal acht woningen. Ook deel uit makend van het Groosman Stadsontwikkelingplan van 130 woningen gebouwd in 1961.

Hier twee dakopbouwen: die van nr. 53 dateert van 2006 en is een ontwerp van Teckon en die van nr. 45 dateert van 2004 en kent geen naam van een ontwerper. Hier zorgt de dakopbouw tezamen met het woningbrede luifel boven de beganegrondpui voor wat je noemt 'Belgische toestanden'

P Gimbrèrelaan 20-100 Zonnehof A (foto 2014)

P Gimbrèrelaan 90 A

Vervolgens wandelen we door en langs de gebouwen van het in 2013 totaal vernieuwde woonzorg-centrum Zonnehof, Prof. Gimbrèrelaan nr. 24. Er is in de architectuur geprobeerd door wisseling van hoogtes en het maken van binnenhoven het grootschalige karakter van het centrum te temperen. Het hele gebouw is opgetrokken in een baksteen waarvan wij de kleur discutabel vinden. Het is de genuanceerde kleur van wit en zacht geelgrijs dat doet denken aan bakstenen met een zoutuitslag. Het gebouw is ontwikkeld door TBV-wonen en ontworpen door I.A.A. Architecten in Enschedé.

St Oloflaan-Prof Gimbrèrelaan 20-100

Via de Academielaan waar we nog een oud stukje Zonnehof zien lopen we terug naar de St. Oloflaan. Het oud stukje Zonnehof gaat hier ook de hoek om. Het gaat om een gebouw van 58 aanleunwoningen die alle in 1990 gebouwd zijn onder architectuur van Architectenburo Willem van Asten in opdracht van de Vereniging Volkshuisvesting Tilburg. Mooie appartementen met een mooie baksteen. Zo ga je graag de hoek om.

St Oloflaan-Prof Gimbrelaan 16 A

Tot slot zien we dan aan de linkerkant, voorbij de nieuwe flats van de Zonnehof een gebouw dat hier al in 1965 tot stand gekomen is, toen als opleidingsschool voor kleuterleidsters. Architectenbureau Clement uit Eindhoven heeft het pand ontworpen maar het is al diverse malen van bestemming veranderd. In 1983 is het verbouwd tot een Pedagogische Academie en in 1994 is de School voor Journalistiek erin getrokken. Onlangs heeft Fontys het gebouw verkocht aan een projectontwikkelaar die het nog enkele jaren verhuurd heeft aan een onderwijsorganisatie maar die er uiteindelijk iets aan woningbouw wil doen. Het pand is inmiddels wel ingeklemd geraakt tussen de wederzijdse burens. Het zit er weer op. We hebben weer veel gezien vandaag. Een zon en 12 graden, te warm voor deze tijd van het jaar. Maar voor vooral Ad kan het niet warm genoeg zijn.

GB 22.01.26